

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 52.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon Interurban 113

Cena inseratov: cela
stran Din 1400.—, pol
strani Din 700.—, četrt
strani Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Kako se obnaša Radič

Pismo iz Beograda.

Čitatelji »Slovenskega Gospodarja« se gotovo zanimajo, kako se obnašajo v Beogradu Stipica Radič in njegovi zavezniki samostojni demokrati v narodni skupščini. Večji listi sproti vsak dan pišejo, kako divjajo ljudje, ki stojijo pod komando Radiča in Pribičevića. Kaj takega ne najdete v nobenem parlamentu. Radič psuje na desno in levo, enega imenuje: »prase«, drugega »svinja«, tretjega »osel«, a njegovi zavezniki mu pomagajo. Kričijo kakor jesiharji in na vsak način hočejo vsak dan preprečiti redno delo v narodni skupščini.

In zakaj? Samo in zopet samo radi tega, ker Radiča, Pribičevića, Pucelja, Zerjava, Pivka, Ureka in njih tovariše niso marali v vlado. Sedanja vlada, v kateri imamo Slovenci svojega voditelja g. dr. Korošca kot notranjega ministra, je začela z resnim delom za ljudstvo. In to Radiča in njegovo kompanijo neizmerno boli.

Po novem letu stopi v veljavo nov davčni zakon, kateri bo zvalil polovico davčnih bremen z ramen naših malih in srednjih davkoplačevalcev. Dohodnina je z novim letom 1929 popolnoma odpravljena. Za letos pa bo eksistenčni minimum pri dohodnini znašal 12.000 Din, kar pomeni, da bo najmanj dve tretjini dosedanjih davkoplačevalcev, posebno malih in srednjih kmetov ter obrtnikov popolnoma oproščenih dohodninskega davka. Vojnica se zniža za tri četrte, carina na galico za polovico, za kraje, kjer je glad, je vlada dala lepe milijone pomoči, vse to se bo polagoma poznalo. Ljudstvo samo zahteva, da se začne enkrat čistiti in pametno delati. Vsi pametni ljudje cele države se veselijo, da je ravno dr. Korošec pričel z velikim delom za zboljšanje žalostnih gospodarskih razmer in za popravo krivic, ki so se godile na vseh koncih in krajih. Ime dr. Koroščevo je naenkrat zaslovelo po celi državi. Celo taki, ki ga poprej niso marali, se čudijo njegovim zmožnostim in delavnosti in ga opisujejo kot moža poštenjaka.

In to je tisto, kar grize Radiča, Zerjava in njuno kompanijo! Ker jih je po številu premalo, da bi preprečili delo v parlamentu, pa hočejo s silo onemogočiti mirni potek sej in razprav. Neštetokrat so že povzročili pretepe, kričanje in divjaško vpitje! Ob navzočnosti odličnih gostov, ki so prisostvovali sejam narodne skupščine, je Radič večkrat uganjal take, da se ga je moralo radi nečednega obnašanja

in kričanja izključiti iz parlamenta. Dobil je kaznen, da šest dni sploh ni smel v narodno skupščino. Izključen je najhujša kaznen za poslanca!

Ali najbolje je to, da vso divjanje Radič-Pribičevićeve kompanije nič ne izda. Ker je bil Radič izključen, so odšli vsi njegovi poslanci iz narodne skupščine, ko se obravnava proračun. Med tem pa je naša vladna večina pridno delala skoraj noč in dan in je bil te dni sprejet državni proračun do zadnjega.

Ker v parlamentu ne morejo Radičevci in Pribičevići nič doseči, pa so se kar spravili na ljudstvo in prirejajo sedaj po raznih krajih, n. pr. v Ljubljani, velike shode, kjer kričijo proti vladi. Pametni ljudje pa pravijo, da je to kričanje glas vpajočega v puščavi.

Ko Radič, Pribičević, Zerjav, Pivko, Urek in kompanija kričijo, pa imajo naši poslanci resno nalogo, da delajo na spremembi zakonov in na izboljšanju žalostnih gospodarskih in socialnih razmer. Po vseh državah, kjer se mirno dela, se razmere po vojni zboljšujejo, kjer pa delajo po Radičevem receptu, pa vse propada! Mir, delo in medsebojno spoštovanje nas bo rešilo, a ne sovraštvo in preprič! To je sveta resnica za današnjo dobo!

Radič, Pribičević in Zerjav bi radi dobili vajeti v državi v svoje roke, da bi razpisali nove volitve. Te volitve bi vodili s silo. Naša stranka se sicer volitev ne boji, ker je vse, kar je poštenega, na naši strani, ali po našem mišljenju volitev sedaj ne potrebujemo! Dovolj jih je bilo leta 1927!

Naše pristaše in tudi pametne, razsodne ljudi iz drugih strank pa opozarjamo, naj nikar ne verujejo raznim hujskarijam »Jutra«, »Domovine« in drugih enakih listov, kateri posebno sedaj kar na debelo farbajo ljudi!

F. Z.

»Za počt«, je rekel naš znanec radičevcev svojemu prijatelju, bivšemu domovinarju. »Kako sva se midva nekoč sovražila, kako sva se dajala, zdaj sva pa skupaj dobila vabilo, da bi šla na »tam tam« shod v Ljubljano!«

»Veš, jaz sem mislil, da me vabijo bogve kakšni klerikalci, ko je napisano, da zborujejo pred Cerkvijo Sreca Jezusovega.

Ti ljudje so kazali nekoč naš Glasnik po Beogradu, češ, da piše o politiki, zdaj pa vabijo ljudi, ki niso o tem poučeni, na tabor pred cerkev Sreca Jezusovega.«

»Kaj je to tabor?«

»To je sokolska dvorana. Zdaj, ko ste radičevci že čisti demokrati, boste seveda morali postati tudi Sokoli. Treba vas je pa v kletko spraviti, pa na zvižacen način, zato se vas radičevce vabi pred cerkev Sreca Jezusovega!«

»No, bomo videli, koliko je še norih ljudi v Sloveniji«, je dejal radičevcev. »Sedaj pa stopiva k sosedu na kraško besedo, pa da se malo ogrejeva. Za Jožefov teden pa že zlepa ni bil tak mrz!«

Stopila sta k sosedu in gospodar je bil jako dobro razpoložen.

»Kaj ti je?«

»Vesta, zdaj bomo pa zmagali mi avtonomisti! Zdaj tisti, ki so ustvarili centralizem, to so ravno naši demokrati pa radičevci, najbolj napadajo centralizem in zahtevajo, da se mora centralistična ustava izpremeniti. Boj Beogradu so napovedali ti ljudje, ki so mu preje izročili vso moč in denar!«

»Pa je lepo, če so se poboljšali!«

»Nikar jim ne veruj! Z njimi se je zgodila zgodba o zamorcu, ki je sužnil in prodal svojega brata, ko pa je bilo vse gotovo, so pa mesto plačila — zamorca pogнали, češ, svoje delo si dokončal, sedaj lahko greš! Poznamo to njihovo črno delo! Orjuno so ustanovili, da so pretepal nas avtonomiste, za protidržavne so nas razglasili in noben naš človek ni dobil pri merne službe, vojaki so morali v Srbijo itd. itd. Zdaj je delo končano, zdaj je zamorec doma v Ljubljani, kjer javka in vpije zoper svoje lastno izdajalsko delo! Toda to vpitje je še večja hinavščina kot je bila preje, ko so se delali kot edino državotvorne. Takoj, ko bi zopet prišli do moči, bi bili še hujši centralisti kakor do zdaj. Saj so celo predlagali, da naj kar general vodi vlado in naj sablja komandira nad državo!«

»In še nekaj jih sedaj silno boli! Naša vlada pripravlja poseben zakon, da odgovarjajo pred sodnijo tudi razni bančni ravnatelji in drugi, ki vodijo banke! Saj vemo, kako se je zgodilo s Slovensko banko! Vlagatelji še zdaj nimajo nobenega upanja, da bi vsaj kak procent svoje vloge dobili nazaj!«

»Meni pa se zdi, da je to pravično! Če reven človek ukrade par dinarjev, je tat, če ukrade stotisoče, je pa prebrisan človek. Naj taki še bolj odgovarjajo!«

Med tem se je pripeljal demokratski agitator trgovec Kramer mimo hiše. Ker je jezen na našega gospodarja, je seveda ogledoval, kdo kaj okrog hiše postaja, pri tem pa je cuknil konja, da je zavezil v